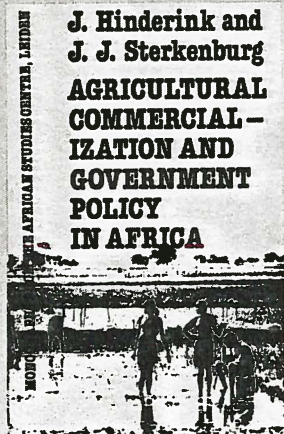

AFRIKAANSE LANDBOUW

Voedsel produceren voor de eigen behoeften is in veel gebieden op het Afrikaanse continent op de achtergrond geraakt. Gewassen kweken voor de verkoop buiten de directe omgeving is iets dat eeuwen geleden op beperkte schaal begon, tijdens de koloniale periode sterk is gegroeid en ook de laatste decennia met succes is aangemoedigd. Deze ontwikkeling wordt na uitgebreid onderzoek door de heren Hinderink en Sterkenburg, beiden werkzaam op de Utrechtse Rijksuniversiteit als niet positief beschreven. Deze twee sociaal-geografen doen dat in een uitgave van het in Leiden gevestigde Afrika-Studiecentrum. De titel: Agricultural Commercialization and Government Policy in Africa. Het is een stevige verhandeling bedoeld voor professionele gebruikers.

Hinderink en Sterkenburg zien de 'vercommercialisering' van de Afrikaanse agrarische sector overwegend als een probleem. Het kwaad zou zijn gezaaid in de koloniale periode en de leiders van de onafhankelijke Afrikaanse landen hebben vol ijver de politiek van hun voorgangers voortgezet. Een deel van de moeilijkheden die het duidelijkst naar voren kwamen tijdens de crisis in 1984-1985 in Soedan

en Ethiopië zou zijn te verklaren uit agrarisch wanbeleid dat is bedacht in Afrikaanse hoofdsteden zonder oog te hebben voor de behoeften van de bewoners van het platteland. Vanzelfsprekend worden harde noten gekraakt over de lage prijzen die boeren krijgen voor voedselgewassen in een groot aantal landen in Sub-Sahara-Afrika. Dit gebeurt om de electoraal belangrijke bevolking in de steden te vriend te houden. Verder zou de bemoeienis van de betrokken overheden veel te groot zijn, en dat terwijl zij slecht zijn georganiseerd in verhouding tot de particuliere sector. Bovendien zouden de Afrikaanse overheden sterk centralistische trekken vertonen, iets dat de agrarische ontwikkeling bepaald niet ten goede komt. Een stelling in de epiloog van deze uitgave van het Afrika-Studiecentrum is dat deze bureaucratische, centralistische visie op ontwikkeling leidt tot het wegvloeien van kapitaal op het platteland, dat juist zo hard nodig is om voedselrampen die Sub-Sahara-Afrika regelmatig bedreigen, tegen te gaan.

Zo zijn er nog één aantal stellingen die nauwelijks een spaander heel laten van het gevoerde landbouwbeleid in de betrokken landen. De stellingen worden geformuleerd na uitgebreide beschrijving van onderzoek in Swaziland, Soedan, Botswana, Ivoorkust, Mali en Kenya. Agricultural Commercialization and Government Policy in Africa is een paperback-uitgave van ruim 300 bladzijden, kost 15 Britse ponden en is te bestellen bij de uitgever KPI Limited, 11 New Fetter Lane, Londen EC4P 4EE, Groot-Brittanië.

INDIAASE VROUW

Gezichten van Sita is de titel van een boekje van de India Vrouwengroep Amsterdam dat de volstrekt duidelijke ondertitel Indiase Vrouwen Belicht kent. Sita staat voor de onderdanige vrouw van de hindoegod Rama, hoofdpersoon in een van de bekendste Indiase heldendichten, de Ramayana. Het

huwelijk van Sita en Rama dient als voorbeeld van de volmaakte liefde, waarin de vrouw trouw, volzaamheid en gehoorzaamheid betuigt aan de man. Nog altijd staat deze vrouw model bij de opvoeding van miljoenen en miljoenen Indiase dochters. Meisjes volgen in de regel minder onderwijs dan jongens, zij blijven thuis, passen op de jongere broertjes en zusjes en helpen mee in het huishouden. Zo worden zij voorbereid op hun taak als echtgenote en moeder. Volgens de autrices van de Gezichten van Sita ben je als vrouw nog slechter af dan als man in het ontwikkelingsland India. Dat begint al bij de geboorte - ouders zien liever zoontjes - en eindigt bij de dood. Na een inleiding waarin staat dat de schrijfsters stuk voor stuk langere tijd in India hebben doorgebracht voor onderzoek als doctoraal-student in bepaalde sociale wetenschappen, volgen acht verhandelingen over de vrouw in India.

De eerste behandelt het leven van Shanti en Mukti, schoonzusjes in een familie van boeren in het noorden van India. Traditioneler kan het haast niet. Anders ligt het bij spinsters in de zijde-industrie, die het vuile werk opknappen. Het probleem ligt onder meer in het feit dat veel vrouwen thuis werken, hetgeen vakbondswerk ernstig bemoeilijkt. Anders zou dat moeten liggen bij vrouwen die werken in de fabriekshallen van een Philips-vestiging in de buurt van de stad Poona. Toch blijkt een en ander tegen te vallen volgens de leden van de India Vrouwengroep Amsterdam. Dan volgt een verhaal over de vrouwenbeweging in dit Aziatische land voor de onafhankelijkheid van 1947, een hoofdstuk over vrouwenorganisaties in het huidige India, onderwijs voor vrouwen, en tenslotte een hoofdstuk over de Indiase vrouwen in de film en op de televisie. Op het scherm kan er zelfs anno 1987 nog amper een zoen van af, terwijl affiches van voorstellingen suggereren dat de vrouw op z'n minst een lustobject is. Gezichten van Sita wordt uitgegeven door de Landelijke India Werkgroep, waarvan de India Vrouwengroep Amsterdam een "autonoom" onderdeel is. Het is gecodeerd met ISBN 90-800022-9-1. Besteladres: Oudegracht 36, 3511 AP Utrecht. Tel. 030-321340.